

Eitem: 15

Teitl: Diweddariad gwirfoddolwyr

Gweithredu / Action Required	I nodi
Amseru / Timing	Arferol
Argymhelliad / Recommendation	Amh
Risg / Risk	<p>Bydd anallu i recriwtio a chadw gwirfoddolwyr yn effeithio ar ein cyrhaeddiad gweithredol ac yn cyfyngu ar y lefelau ymgysylltu y gallwn eu cyflawni'n effeithiol. Mae hyn wedi'i gynnwys mewn cofrestrau risg corfforaethol a rhanbarthol.</p> <p>Mae risg ddiwylliannol ac enw da os nad ydym yn buddsoddi'n iawn yn ein gwirfoddolwyr presennol, ymgysylltu a datblygu, yn gyson ledled Cymru, er mwyn cefnogi eu hymnglymiad.</p>
Cyllid / Finance	Mae yna effeithiau ar gyllid wrth i'r cynllun gwirfoddol ymrwymo Llais i gomisiynu a chaffael gwasanaethau a chynhyrchion. Mae hyn o fewn y gyllideb a chyfrifir amdano yn y rhagolygon.
Amcan Cynllun Corfforaethol / Corporate Plan Objective	Blaenoriaeth 6 - Datblygu ein pobl, denu pobl newydd a chefnogi eu cyfranogiad yn ein gwaith
Cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant / Equality, Diversity and Inclusion	Mae AEI ac AEDD wedi'u cwblhau.
Cyfathrebiadau / Communications	<p>Ticiwch un o'r blychau canlynol os bydd y gweithgaredd hwn yn effeithio ar:</p> <p>Mewnol: Ein Pobl ☒</p> <p>Allanol: ein cwsmeriaid / partneriaid / rhanddeiliaid ☐</p> <p>Allanol: enw da ☒ ein sefydliad</p>

Cymeradwyaeth / Approval/Clearance	Ben Eaton, Cyfarwyddwr Ymgysylltu Strategol a Chyfathrebu
Trafodaethau/Penderfyniadau Blaenorol / Previous Discussions/Decisions	Trafodaethau rheolaidd gyda, a chytundeb a geisir, gan Tîm Arwain.
Awdur/Cyflwyno / Author/Presenting	Katie Blackburn, Arweinydd Corfforaethol a Chyfarwyddwr Rhanbarthol Powys.
Dyddiad / Date	15/01/2024
Cefndir / Background	

O fis Ebrill 2023, cymerodd y Rheolwyr Gweithrediadau Rhanbarthol gyfrifoldeb rhanbarthol dros reoli gwirfoddolwyr Llais.

Cefnogwyd y newid rôl o aelod CIC i wirfoddolwyr Llais gan Katie Blackburn, Cyfarwyddwr Rhanbarthol Powys, gan ysgwyddo cyfrifoldeb corfforaethol am wirfoddolwyr a Rheolwyr Gweithrediadau Rhanbarthol sy'n ymgymryd â rheoli a chyfathrebu o ddydd i ddydd gyda gwirfoddolwyr rhanbarthol.

O fis Mai 2023, cyfarfu Rheolwyr Gweithrediadau Rhanbarthol yn wythnosol, gyda Katie, i ddylunio a llunio prosesau/ gweithdrefnau/blaenoriaethau/pecyn cymorth. Ers mis Awst 2023, mae'r cyfarfodydd hyn wedi cael eu cynnal bob pythefnos.

Ar hyn o bryd mae gan Llais 132 o wirfoddolwyr ar draws Cymru:

Rhanbarth	Gwirfoddolwyr (Hydref 2023)	Gwirfoddolwyr (Rhagfyr 2023)
Caerdydd a Bro Morgannwg	23	19
CTM	13	12
Gwent	39	38
Gogledd Cymru	30	28
Powys	15	12
Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe	10	9
Gorllewin Cymru	15	14
	145	132

Does dim tueddiadau amlwg pam fod gwirfoddolwyr wedi gadael; Gallai'r rhesymau gynnwys ymrwymïadau eraill (e.e. Cynghorwyr Sir), roedd rhai heb benderfynu ar y pwynt trosglwyddo ac wedi penderfynu nad yw'r dull gwirfoddoli ar eu cyfer nhw – mae pob rhanbarth wedi colli un neu ddau o wirfoddolwyr ers mis Ebrill 2023. Os bydd gwirfoddolwr yn penderfynu gadael, mae'r rheolwr gweithrediadau rhanbarthol perthnasol fel arfer yn cwrdd â nhw i ddarganfod mwy a gweld a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w cefnogi i aros neu i lywio ein cynnig gwirfoddoli wrth symud ymlaen.

Ar hyn o bryd rydym yn datblygu fframwaith Cymru gyfan ar gyfer trefniadau ymadael a fydd yn darparu mwy o gysondeb wrth gasglu data i helpu i lunio datblygiadau a blaenoriaethau yn y dyfodol.

Manylion / Detail

Cynnydd hyd yn hyn:

Ffocws y gwaith oedd rhoi'r prosesau a'r dogfennau craidd ar waith sy'n ein galluogi i hyfforddi, arfyrrddio a chyfathrebu â gwirfoddolwyr, mae hyn wedi cymryd mwy o amser nag yr oeddem wedi'i obeithio. Bellach mae gennym y canlynol ar waith:

- Amrywiaeth o ddisgrifiadau rôl hyblyg
- Proses recriwtio glir, ddiffiniedig
- Polisi a phroses ar gyfer gwiriadau Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd
- Proses ar gyfer cardiau adnabod
- Rhaglen hyfforddiant anwythiad interim
- Ffurflenni gweinyddol e.e. Treuliau, perthynas agosaf, rôl(au), ymrwymiad amser
- Cronfa ddata Cymru gyfan
- Cyfathrebu rhanbarthol/gweithdai/ diwrnodau datblygu
- Paratowyd strategaeth ddrafft yn barod i gyd-fynd â strategaeth drefniadol 2024 ymlaen.
- Mae polisiau allweddol wedi cael eu hadolygu gan gynnwys diogelu, treuliau, safonau ymddygiadol
- Gall gwirfoddolwyr gymryd rhan ar draws yr holl rolau a nodwyd lle gwnaethant nodi ffafriaeth
- Mae llawlyfr gwirfoddol wedi'i ddylunio.

Gwaith ar y gweill:

- Datblygu canllaw gwybodaeth 2 dudalen i gefnogi gwirfoddolwyr newydd a phresennol ymhellach i ddeall bod eu rôl yn cael ei datblygu. Ionawr 2024.
- Sesiwn ar-lein gwirfoddolwyr i ymgysylltu â'r gwaith asesu a datblygu diwylliannol (diwylliant, gweledigaeth, ymddygiad cenhadaeth) i'w gwblhau ym mis Ionawr 2024.
- Mae nifer o'r dogfennau rhestredig yn aros am gyfieithiad (Cymraeg a Hawdd ei Ddarllen) ee. Llawlyfr, polisiau (31 Ionawr 2023)

- Mae offeryn Deallusrwydd Artiffisial o'r enw Synthesia yn y broses o gael ei gaffael, bydd hwn yn darparu llwyfan arall i gyflwyno fideos dysgu a gwybodaeth arloesol (Chwefror 2024)
- Mae cynllun cyfathrebu gwirfoddolwyr yn cael ei lunio ochr yn ochr â'r cynlluniau cyfathrebu allanol a mewnol i sicrhau bod gwirfoddolwyr yn cael eu hintegreiddio a'u cynnwys yng ngwaith strategol Llais. Bydd y cynllun yn ystyried cynlluniau cyfathrebu ac ymgysylltu gwirfoddol rhanbarthol (Chwefror 2024)
- Bydd Llais yn dathlu ei wirfoddolwyr yn ystod Wythnos Gwirfoddolwyr ym mis Mawrth.
- Mae fideo hyrwyddo o beth yw gwirfoddoli i Llais yn cael ei gaffael ar hyn o bryd. Bydd y fideo yn ceisio hysbysu darpar wirfoddolwyr sut beth yw gwirfoddoli gyda ni a dathlu ein gwirfoddolwyr presennol. (Mawrth 2024)
- Mae ymgyrch farchnata a recriwtio yn cael ei datblygu i'w gyflwyno ym mis Mawrth. Bydd yr ymgyrch hon yn canolbwyntio ar geisio cyrraedd cymunedau sydd wedi'u tangynrychioli a gwella amrywiaeth ein gwirfoddolwyr (Mawrth 2024)
- Ar hyn o bryd mae modiwlau dysgu yn cael eu datblygu i gynnwys e-ddysgu (cwblhau 31 Mawrth 2024)
- Bydd angen diweddarau'r strategaeth wirfoddoli drafft i adlewyrchu ac alinio â'r Strategaeth Gorfforaethol (cwblhau Mai 2024)
- Mae'r cyflwyniad sefydlu interim (ar ffurf sleidiau ar hyn o bryd) yn cael ei ddatblygu'n gyflwyniad mwy rhyngweithiol y gall gwirfoddolwyr ei wyllo ar adeg eu hwylustod.
- Mae datblygu HWB gwirfoddol, sy'n hygyrch i'n holl wirfoddolwyr, yn cael ei archwilio. Y gobaith yw y bydd yr Hwb SharePoint hon yn gweithredu fel y pwynt canolog lle gall gwirfoddolwyr gael gaffael ar wybodaeth, gwirfoddoli am gyfleoedd, cael mynediad i ddatblygiad, a gweithredu fel 'sgwâr y pentref' i wirfoddolwyr o bob rhan o Gymru gynnig eu barn a'u profiadau ar ddatblygiadau strategol.

Rydym yn ymwybodol bod y newid i wirfoddoli Llais wedi bod yn newid mawr i rai aelodau blaenorol y CIC ac nid yw addasu i'r cyfrifoldebau newydd bob amser wedi bod yn glir ac yn ddealedig. Rydym yn hynod ddiolchgar am y gwirfoddolwyr hynny sydd wedi aros gyda ni drwy'r ansicrwydd wrth i ni roi'r sylfeini ar waith ac am y ffordd hyblyg y mae llawer wedi ymgymryd â'u rolau newydd.

Rydym yn derbyn adborth gan ein gwirfoddolwyr a'n staff ac yn edrych i wella'r cynnig, ynghyd â chyflwyno'r datblygiadau arfaethedig a restrir uchod, rydym yn hyderus y gallwn dyfu ein sylfaen gwirfoddolwyr yn gynaliadwy a'i gwneud yn gynnog gwerth chweil i'n gwirfoddolwyr.

Mae ein Rheolwyr Gweithrediadau Rhanbarthol wedi gweithio'n galed i ymgysylltu, cefnogi a rheoli ein gweithgareddau gwirfoddoli rhanbarthol, wrth helpu i gyflawni'r datblygiadau a restrir uchod. Rydym wedi gweld rhai heriau, er enghraifft diffyg gwirfoddolwyr ar gyfer rhai cyfleoedd sydd wedi arwain at ganslo digwyddiadau ymgysylltu neu ymweliadau â safleoedd iechyd neu ofal cymdeithasol o ganlyniad. Rydym wedi archwilio rhai o'r rhesymau hyn yn Tîm Arwain gyda'r Rheolwyr Gweithrediadau Rhanbarthol a byddwn yn parhau i fyfrio a gwella lle bo hynny'n bosibl.